

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՄԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Արվեստի և սպորտի

ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Ա. Ա. Բարսեղյան/Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 10

«06» փետրվար 2024թ.

ԱՍ/Բ-111 ՌԻԹՄԻԿԱ և ՊԱՐ-1 ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՌԻՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.13.6 - «Երաժշտական կրթություն»

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

Բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Արվեստի և սպորտի

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

Առկա և հեռակա

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

առկա 2-րդ 2-րդ կիսամյակ

Դասախոս(ներ)՝

Վիկտորիա Ազարյան

/անուն, ազգանուն/

էլ. հասցե/ներ - nara25@yandex.ru

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	3
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	3
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	5
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	5
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	5
8.	Դասավանդման մեթոդներ.....	6
9.	Ուսումնառության մեթոդները	7
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	8
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	9
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	10
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	10
	12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	12
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....	15
14.	Գնահատում.....	16
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....	16
	14.2. Հարցաշար.....	17
	14.3. Գնահատման չափանիշներ.....	17
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.....	19

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները. ուսանողներին տալ տարրական գիտելիքներ երաժշտական ուղղագրության վերաբերյալ, որն անհրաժեշտ է դպրոցում երաժշտական ուղեկցությամբ աշխատանքի տարբեր ձևեր անցկանցելու համար, ուսուցանել ուսանողներին ընկալել երաժշտությունը և շարժման միջոցով ցույց տալ նրա բովանդակությունը, ամրապնդել և կատարելագործել երաժշտական քերականության տարրերը և շարժողական հմտությունները, ուսուցանել ուսանողներին մանկավարժական պրոֆեսիոնալ հմտություններ՝ երաժշտական ստեղծագործությունների բովանդակության վերաբերյալ վարժությունների և կոմբինացիաների կազմակերպման համար:

2.1 Դասընթացի խնդիրն է.

1. Ուսանողների մոտ զարգացնել ռիթմի զգացողություն:
  2. Սովորեցնել ֆիզիկական պլաստիկ վարժությունների համակարգ՝ զարգացնելով պլաստիկան և մարմնի մասերի դիրքերի ճիշտ դրվածքը:
  3. Շարժման մեջ հաղորդել նոտաների տևողության բազմազանությունը :
  4. Տարբեր տևողությունների հաջորդականության համադասություն՝ ծափեր, քայլեր, վազք, ցատկեր:
  5. Փոխանցել ռիթմիկ նկարագիրը տարբեր շարժումներով:
1. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/
Ռիթմիկայի զգացողություն, պարային տեսակներ:
  2. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.

«ՌԻԹՄԻԿԱ և ՊԱՐ» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է իմանա.

- Էքզեռսիզը կենտրոնում
- Գաղափար ռիթմիկայի մասին
- Պարային դիրքեր

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

- Երաժշտությունը և թատրոնը պարարվեստի մեջ:
- Տեղեկություններ հայկական պարարվեստի մասին
- Էքզեռսիզը գուգափայտի մոտ
- Հայ և ռուս ճանաչված պարողներ և բալետմայստերներ
- Պարի բնույթը, տեսակը և ժանրերը

Կարողանա

- Էքզեռսիզը կենտրոնում
- Էքզեռսիզը գուգափայտի մոտ
- Գաղափար ռիթմիկայի մասին
- Հատուկ վարժություններ երաժշտության ուղեկցությամբ
- Տեխնիկայի և պլաստիկայի զարգացում
- Պարային դրություններ և դիրքեր, քայլեր և թռիչքներ

Տիրապետի

- մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու
- նոր գաղափարներ առաջ քաշելու
- որակի մասին հոգածություն
- թիմում աշխատելու
- գնահատման գործիքների կիրառելու
- նախագիծ պլանավորելու և իրականացնելու

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

- ✓ վերլուծության և համադրության կարողություն (ԳԿ -1),
- ✓ կազմակերպչական կարողություն (պլանավորում, կազմակերպում, դեկավարում, վերահսկում) (ԳԿ - 2),
- ✓ հենքային ընդհանուր գիտելիքների տիրապետում (ԳԿ - 3),
- ✓ պետական լեզվով հաղորդակցվելու կարողություն (ԳԿ - 4),

- ✓ համակարգչային տարրական հմտություններ (ԳԿ - 5),
- ✓ տեղեկույթը կառավարելու հմտություն (տեղեկույթի ձեռք բերում, համակարգում, վերլուծում) (ԳԿ - 6),
- ✓ ըոշումներ կայացնելու կարողություն (ԳԿ - 7),

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

- ✓ գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն (ՀԳԿ -1),
- ✓ հետազոտական կարողություն (ՀԳԿ -2),
- ✓ ուսումնառության կարողություն (ՀԳԿ -3),
- ✓ նոր իրավիճակներին հարմարվելու կարողություն (ՀԳԿ -4),
- ✓ ինքնուրույն աշխատելու կարողություն (ՀԳԿ -5),
- ✓ մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու (ՀԳԿ -6),
- ✓ տրամաբանական նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ՀԳԿ -7),
- ✓ որակի մասին հոգացություն (ՀԳԿ -8),
- ✓ թիմում աշխատելու (ՀԳԿ -9),
- ✓ գնահատման գործիքների կիրառելու (ՀԳԿ -10),
- ✓ նախագիծ պլանավորելու և իրականացնելու (ՀԳԿ -11),

ԲԱռարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

- ✓ տիրապետի ընդհանուր դասընթացի հիմնական բաժիններին (ԱԿ -3),
- ✓ իմանա ռիթմիկ մարմնամարզական վարժությունների կիրառման մեխանիզմին և ձևակերպման տեխնոլոգիաներին (ԱԿ -5),
- ✓ իմանա տարիքային և շարժողական առանձնահատկություններին (ԱԿ -6),
- ✓ ծանոթ լինի ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ժամանակակից հայեցակարգերին (ԱԿ -8),
- ✓ վերլուծման և գնահատման կարողություններ (ԱԿ -16),
- ✓ մանկավարժական իրավիճակներն ու գործընթացները ըմբռնելու և օբյեկտիվ գնահատելու կարողություն (ԱԿ -17),

3. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«ՌԻԹՄԻԿԱ և ՊԱՐ» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն ու հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական ոլորտում:

4. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	2 կրեդիտ/ 60 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ		Ժամաքանակ
	1-ին կիսամյակ	2-րդ կիսամյակ	
Դասախոսություն		10	
Գործնական աշխատանք		18	
Լաբորատոր աշխատանք			
Ինքնուրույն աշխատանք		32	
Ընդամենը		60	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	2-րդ կիսամյակ ստ.,		

5. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴ .

- **Դասախոսություն**
- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է գործնական աշխատանք մարզադահլիճներում՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների միջոցով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության: Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵՝
  - **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ հա-

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

մացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:

- **Տնային առաջադրանքներ**- Ուսանողը պարտավոր է դասին ներկայանալ տնային առաջադրանքները կատարած: Առաջադրանքները լինում են գրավոր և բանավոր: Տնային հանձնարարությունները պարբերաբար չկատարող ուսանողը կորցնում է այս բաղադրիչին հատկացված տոկոսները:

6. **Դասավանդման մեթոդներն են**⁶ գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), ուսումնական պարապմունքների կազմակերպման ճակատային, շրջանաձև, խմբային, անհատական հանձնարարությունների մեթոդներ:

7. **Ուսումնառության մեթոդներն են**⁷ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում, ուսուցման խիստ կարգավորման և մասնակի կարգավորման մեթոդներ:

---

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

8. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապրազներ	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք

	2-րդ կիսամյակ					
1.	Գաղափար ռիթմիկայի մասին	2	2			4
2.	Տեղեկություն հայկական պարարվեստի մասին	2	2			4
3.	Դարասկզբի պարեր	2	2			4
4.	Էքզեռսիզը կենտրոնում	2	2			4
5.	Պարի բնույթը, տեսակը և ժանրերը:	2	2			4
6.	Էքզեռսիզը զուգափայտի մոտ:		2			4
7.	Հայ և ռուս ճանաչված պարողներ ու բալետմայստերներ:		2			4
8.	Տեսություն տարբեր ազգերի պարերի մասին, Արևմտյան - Եվրոպական խումբ, Լատինա-Ամերիկյան խումբ, Երաժշտությունը և թատրոնը պարարվեստի մեջ:		4			4
	Ընդամենը	10	18			32

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

9. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1	Ագրեպինա Վազանովա, Շարժման գրառում, Արվեստների ինստիտուտ, ԳԱ, հրատարակչություն	Երևան 1990
2.	Սրբուհի Լիսինցյան, Դասական պարի հիմունքներ, Արվեստների ինստիտուտ, ԳԱ,	Հրատարակչություն Երևան, 1972

10. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

10.1. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Մտուզման ձևը	Գրականություն ⁹
-----	------	-----------------------	-----------	--------------	----------------------------

2-րդ կիսամյակ					
1.	Էքզեռսիզը կենտրոնում	2	Մարմնի ճկունություն, ձգվածություն, պլաստիկայի զարգացում և	Բանավոր կատարողական	ՊԳ

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

			նախապատրաս տում տարբեր վարժությունների		
2.	Էքզեռսիզը զուգափայտի մոտ	2	Ընդգծել, որ էքզեռսիզը զուգափայտի մոտ կատարվում է մշակված շարժումներով ըստ հերթականության:	Բանավոր	ՊԳ
3.	Գաղափար ռիթմիկայի մասին	2	Հասկացություն ռիթմային ընդհանուր հատկանիշների մասին	Կատարողական	ՊԳ
4.	Հայկական պարային վարժություններ	2	Այդ վարժությունների չափի, տեսակների, ըստ տեղավայրի պտկանելության ուսումնասիրում և յուրացում	Կատարողական	ՊԳ
5	Դարասկզբի պարեր	2	Պարային հիմնական դիրքերի յուրահատկությունները	Կատարողական	ՊԳ
6	Պարային դիրքեր	2	Դասական պարերում ձեռքերի դիրքերի յուրահատկությունները	Կատարողական	ՊԳ
7	Պարային վարժություններ	2	Պարային վարժությունները որպես պարի հիմք:	Կատարողական	ՊԳ
8	Էքզեռսիզը կենտրոնում	2	Մարմնի ճկունություն, ձգվածություն, պլաստիկայի զարգացում և նախապատրաս տում տարբեր վարժությունների	Կատարողական	ՊԳ

10.2. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/ h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹⁰	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹¹
2-րդ կիսամյակ						
1.	Էքզեռսիզը կենտրոնում	Մարմնի ճկունություն, ծզվածություն, պլաստիկայի զարգացում և նախապատրաս տում տարբեր վարժությունների	գործնական	Գործնական պարապմունքներ ին	գործնական կատարում	ՊԳ
2.	Էքզեռսիզը զուգափայտի մոտ	Ընդգծել, որ էքզեռսիզը զուգափայտի մոտ կատարվում է մշակված շարժումներով ըստ հերթականության:	գործնական	Գործնական պարապմունքներ ին	հարցում, սեփակ ան կարողությունն երի գնահատում	ՊԳ
3.	Գաղափար ռիթմիկայի մասին	Հասկացություն ռիթմային ընդհանուր հատկանիշների մասին	գործնական	Գործնական պարապմունքներ ին	գործնական կատարում	ՊԳ
4.	Հայկական պարային վարժություններ	Այդ վարժությունների չափի, տեսակների, ըստ տեղավայրի պտկանելության ուսումնասիրում և յուրացում	գործնական	Գործնական պարապմունքներ ին	գրավոր աշխատանք	ՊԳ

¹⁰ Տե՛ս 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹¹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր. ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

5.	Դարասկզբի պարեր	Պարային հիմնական դիրքերի յուրահատկությունները	գործնական	Գործնական պարապմունքներին	ստուգողական աշխատանք	ՊԳ
6	Պարային դիրքեր	Դասական պարերում ձեռքերի դիրքերի յուրահատկությունները	գործնական	Գործնական պարապմունքներին	գրավոր աշխատանք	ՊԳ
7.	Պարային վարժություններ	Պարային վարժությունները որպես պարի հիմք:	գործնական	Գործնական պարապմունքներին	բանավոր հարցում, գործնական կատարում	ՊԳ
8.	Էքզեռսիզը կենտրոնում	Մարմնի ճկունություն, ձգվածություն, պլաստիկայի զարգացում և նախապատրաստում տարբեր վարժությունների	գործնական	Գործնական պարապմունքներին	բանավոր հարցում, գործնական կատարում	ՊԳ

11. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹²

¹² Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Լսարան 7,8,9,12, դահլիճ, գործնական պարապունքների ժամանակ դիդակտիկ նյութերի, նկարների, ումումնագիտական տեսաֆիլմերի, գծապատկերների ցուցադրում
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	Դաշնամուր, նվագարկիչ, հայելիներ:
Համակարգչային ծրագրեր	համակարգիչ
Այլ	

12. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹³:

12.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

12.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է 2 ընթացիկ ստուգմամբ՝ մինչև 20-ական միավոր (գումարային մինչև 40 միավոր):

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում

---

¹³«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:¹⁴

12.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

Գաղափար ռիթմիկայի մասին
Տեղեկություն հայկական պարարվեստի մասին
Դարասկզբի պարեր
Էքզեռսիզը կենտրոնում
Պարի բնույթը, տեսակը և ժանրերը:
Էքզեռսիզը զուգափայտի մոտ:
Հայ և ռուս ճանաչված պարողներ ու բալետմայստերներ:
Տեսություն տարբեր ազգերի պարերի մասին, Արևմտյան - Եվրոպական խումբ, Լատինա-Ամերիկյան խումբ, Երաժշտությունը և թատրոնը պարարվեստի մեջ:

▪ **Ընդգրկված թեմաները.**

- Գաղափար ռիթմիկայի մասին
- Տեղեկություն հայկական պարարվեստի մասին
- Դարասկզբի պարեր
- Էքզեռսիզը կենտրոնում

▪ **Ընդգրկվող թեմաները.**

- Պարի բնույթը, տեսակը և ժանրերը:
- Էքզեռսիզը զուգափայտի մոտ:
- Հայ և ռուս ճանաչված պարողներ ու բալետմայստերներ:

Տեսություն տարբեր ազգերի պարերի մասին, Արևմտյան - Եվրոպական խումբ, Լատինա-Ամերիկյան խումբ, Երաժշտությունը և թատրոնը պարարվեստի մեջ:

12.4. Գնահատման չափանիշները¹⁵.

- Գործնական աշխատանքները – բանավոր:
  - 2-րդ կիսամյակ – 2 կրեդիտ - 2 ստուգում (1-ին ստուգում առավելագույնը ` 20 միավոր, 2-րդ ստուգում առավելագույնը ` 20 միավոր)
- Ինքնուրույն աշխատանքը – գրավոր/բանավոր:

1 ինքնուրույն աշխատանքի համար առավելագույնը ` 20 միավոր:

¹⁴ Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

¹⁵ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՄՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.13.6 - «Երաժշտական կրթություն»
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2024

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԱՍ/բ-111 ՌԻԹՄԻԿԱ և ՊԱՐ-1			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի՝ 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	18
	Ինքնուրույն	32		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	ընթացիկ ստուգաթք			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողներին տալ տարրական գիտելիքներ երաժշտական ուղղագրության վերաբերյալ, որն անհրաժեշտ է դպրոցում երաժշտական ուղեկցությամբ աշխատանքի տարբեր ձևեր անցկանցելու համար, ուսուցանել ուսանողներին ընկալել երաժշտությունը և շարժման միջոցով ցույց տալ նրա բովանդակությունը, ամրապնդել և կատարելագործել երաժշտական քերականության տարրերը և շարժողական հմտությունները, ուսուցանել ուսանողներին մանկավարժական պրոֆեսիոնալ հմտություններ՝ երաժշտական ստեղծագործությունների բովանդակության վերաբերյալ վարժությունների և կոմբինացիաների կազմակերպման համար			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Գիտելիք՝ <ul style="list-style-type: none"> • Էքզեռսիզը կենտրոնում • Գաղափար ռիթմիկայի մասին • Պարային դիրքեր 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Երաժշտությունը և թատրոնը պարարվեստի մեջ: • Տեղեկություններ հայկական պարարվեստի մասին • Էքզեռսիզը զուգափայտի մոտ • Հայ և ռուս ճանաչված պարողներ և բալետմայստերներ • Պարի բնույթը, տեսակը և ժանրերը <p>Հմտություն ' </p> <ul style="list-style-type: none"> • մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու • նոր գաղափարներ առաջ քաշելու • որակի մասին հոգածություն • թիմում աշխատելու • գնահատման գործիքների կիրառելու • նախագիծ պլանավորելու և իրականացնելու <p>Կարողունակություն ' </p> <ul style="list-style-type: none"> • Էքզեռսիզը կենտրոնում • Էքզեռսիզը զուգափայտի մոտ • Գաղափար ռիթմիկայի մասին • Հատուկ վարժություններ երաժշտության ուղեկցությամբ • Տեխնիկայի և պլաստիկայի զարգացում • Պարային դրություններ և դիրքեր, քայլեր և թռիչքներ
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմաներ Թեմա 1 Գաղափար ռիթմիկայի մասին Թեմա 2Տեղեկություն հայկական պարարվեստի մասին Թեմա 3 Դարասկզբի պարեր Թեմա 4 Էքզեռսիզը կենտրոնում Թեմա 5 Պարի բնույթը, տեսակը և ժանրերը: Թեմա 6 Էքզեռսիզը զուգափայտի մոտ: Թեմա 7 Հայ և ռուս ճանաչված պարողներ ու բալետմայստերներ: Թեմա 8 Տեսություն տարբեր ազգերի պարերի մասին, Արևմտյան - Եվրոպական խումբ, Լատինա-Ամերիկյան խումբ, Երաժշտությունը և թատրոնը պարարվեստի մեջ:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և

հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,

- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

Ուսումնառության արդյունքների գնահատման 100-միավորանոց սանդղակ

Գնահատականը ըստ 5 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ 100 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ ECTS համակարգի
«Գերազանց» (5)	96-100	A+
«Գերազանց» (5)	91-95	A
«Գերազանց» (5)	86-90	A-
«Լավ» (4)	81-85	B+
«Լավ» (4)	76-80	B
«Լավ» (4)	71-75	B-
«Բավարար» (3)	67-70	C+
«Բավարար» (3)	62-66	C
«Բավարար» (3)	40-61	C-
«Անբավարար»	0-39	D
«Ստուգված»	40-100	S
«Չստուգված»	0-39	U

Գրականություն

Ագրեյինա Վազանովա, Շարժման գրառում, Արվեստների ինստիտուտ, ԳԱ, հրատարակչություն Երևան 1990
 Սրբուհի Լիսինցյան, Դասական պարի հիմունքներ, Արվեստների ինստիտուտ, ԳԱ, Հրատարակչություն Երևան, 1972